

Sygn. akt VIII C 266/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 28 stycznia 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: Sędzia Bartek Męcina

protokolant: protokolant sądowy A. S.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 stycznia 2021 roku w Ł.

sprawy z powództwa P. N.

przeciwko (...) Towarzystwo (...) S.A. w W.

o zapłatę

zasądza od pozwanego (...) Towarzystwo (...) S.A. w W. na rzecz powoda P. N. kwotę 9.243,45 zł (dziewięć tysięcy dwieście czterdzieści trzy złote czterdzieści pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.334 zł (dwa tysiące trzysta trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt VIII C 266/20

UZASADNIENIE

W dniu 17 marca 2020 roku powód P. N., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko (...)U. S.A. w W. powództwo o zasądzenie kwoty 9.243,45 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2020 do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie. W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że w dniu 16 października 2019 roku doszło do kolizji drogowej w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki R. o nr rej. (...). Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie OC w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń. W związku ze szkodą poszkodowany wynajął od powoda pojazd zastępczy, z tytułu czego powód wystawił w dniu 3 grudnia 2019 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 10.405,80 zł obejmującą 47 dni najmu za stawkę 180 zł netto dziennie. Oferta najmu spełniała indywidualne potrzeby poszkodowanego, przy czym poszkodowany przed zawarciem umowy z powodem nie otrzymał od pozwanego informacji na temat możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego oraz stawkach najmu. Pełnomocnik dodał, że uszkodzony samochód był naprawiany w warsztacie należącym do sieci naprawczej pozwanego, wobec czego poszkodowany nie miał wpływu na czas naprawy. Po zgłoszeniu roszczenia pozwany wypłacił z powyższego tytułu kwotę 1.162,35 zł uznając stawkę w wysokości 95 zł brutto oraz 9-dniowy okres najmu. W ocenie powoda stanowisko pozwanego jest nieprawidłowe. Pełnomocnik wyjaśnił ponadto, iż prawo do dochodzonej wierzytelności powód nabył na mocy umowy cesji z dnia 16 października 2019 roku.

(pozew k. 5-10)

W odpowiedzi na pozew strona pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwany podniósł zarzut braku legitymacji czynnej powoda, ponadto zakwestionował ujęte w fakturze stawkę oraz okres najmu. Wyjaśnił, że po zgłoszeniu szkody przesłał na numer kontaktowy poszkodowanego wiadomość SMS z informacją o możliwości skorzystania z oferty najmu pojazdu zastępczego oraz o akceptowalnych stawkach dobowych. Odnośnie czasu najmu

wskazał, że winien być on liczony do dnia otrzymania oceny technicznej (23 października) wraz z dodatkowymi 2 dniami technologicznego czasu naprawy. Zaznaczył przy tym, że proces naprawy nie jest uzależniony od wypłaty odszkodowania.

(odpowiedź na pozew k. 63-67)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie, przy czym pełnomocnik powoda zaprzeczył, aby pozwany przedstawił poszkodowanemu informację na temat wysokości stawek za wynajem pojazdu zastępczego oraz podniósł, iż pozwany nie udowodnił, że wskazywana przez ubezpieczyciela stawka ma realny charakter. Dodatkowo wyjaśnił, że jego legitymacja procesowa wynika z zawartej umowy cesji, w której wierzycielność została w odpowiedni sposób skonkretyzowana. Pełnomocnik pozwanego oświadczył z kolei, że nie kwestionuje rynkowego charakteru stawek powoda oraz ostatecznie długości czasu najmu pojazdu. Wskazał również, że informacja o stawkach za najem pojazdu została przesłana na numer SMS podany przez powoda w zgłoszeniu szkody.

(pismo procesowe k. 75-80v., k. 84, k. 85, k. 92, protokół rozprawy k. 90-91)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 16 października 2019 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki R. o nr rej. (...) będący własnością M. M..

Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela.

(zeznania świadka M. M. 00:03:25-00:13:21 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 22 października 2020 roku, z akt szkody: polisa OC; okoliczności bezsporne)

Zaistniała szkoda została zgłoszona pozwanemu, który wdrożył postępowanie likwidacyjne.

W dniu 17 października 2019 roku M. M. podpisał z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki F. (...). Stawka dobową za najem została ustalona na kwotę 180 zł netto + 23% VAT.

Tego samego dnia powód zawarł ze M. M. umowę cesji wierzycielności, w treści której cedent oświadczył, że przysługuje mu wierzycielność pieniężna – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego – w stosunku do sprawcy szkody oraz wszystkich osób i podmiotów odpowiedzialnych za szkodę z dnia 16 października 2019 roku w samochodzie marki R.. Przedmiotową wierzycielność cedent przelał na rzecz powoda. W ankiecie dotyczącej warunków najmu poszkodowany oświadczył, że przed zawarciem umowy nie złożono mu oferty najmu pojazdu zastępczego spełniającej jego kryteria.

Ze strony ubezpieczyciela M. M. nie otrzymał żadnej informacji na temat najmu pojazdu, w tym akceptowalnych przez niego stawek.

(zeznania świadka M. M. 00:03:25-00:13:21 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 22 października 2020 roku, umowa cesji wierzycielności k. 15, ankieta k. 16, umowa najmu pojazdu zastępczego k. 17, oferta k. 18, okoliczności bezsporne)

W wiadomości email z dnia 24 października 2019 roku powód zwrócił się do pozwanego o wskazania warsztatu naprawczego, który przeprowadzi naprawę samochodu marki R. zgodnie z przesłanym kosztorysem naprawy. Zapytanie to powód ponowił w dniu 29 października 2019 roku. Dane warsztatu naprawczego pozwany przesłał dopiero w dniu 4 listopada 2019 roku.

Uszkodzony pojazd M. M. zdecydował się naprawić w sieci naprawczej pozwanego, ponieważ oferowane mu odszkodowanie wynikające ze sporządzonego przez ubezpieczyciela kosztorysu było niewystarczające do zlecenia

naprawy innemu podmiotowi. Poszkodowany nie ingerował w proces naprawczy uznając, że skoro samochód został wstawiony do warsztatu zaproponowanego przez pozwanego, to naprawa zostanie wykonana prawidłowo.

O możliwości odbioru pojazdu w dniu 2 grudnia 2019 roku poszkodowany dowiedział się w trakcie rozmowy telefonicznej. Do tego czasu M. M. nie wiedział co się dzieje z jego samochodem, nie otrzymał żadnej informacji w tym zakresie. Z datą odbioru pojazdu poszkodowany zakończył najem auta zastępczego.

(zeznania świadka M. M. 00:03:25-00:13:21 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 22 października 2020 roku, wydruk wiadomości email k. 26-28, oświadczenie k. 31)

W dniu 3 grudnia 2019 roku powód wystawił na M. M. fakturę VAT nr (...) na kwotę 10.405,80 zł brutto, tytułem wynajmu samochodu zastępczego za okres 47 dni.

W zestawieniu dotyczącym okresu najmu pojazdu zastępczego powód wskazał następujące zdarzenia/czynności: data zdarzenia – 16 października, wynajęcie pojazdu zastępczego – 17 października, otrzymanie kosztorysu/wyceny – 23 października, wysłanie prośby o wskazanie serwisu naprawczego – 24 października, otrzymanie danych serwisu – 4 listopada, przekazanie pojazdu do warsztatu – 5 listopada (termin wskazany przez serwis), zakończenie naprawy/ odbiór pojazdu z warsztatu/zwrot pojazdu zastępczego – 2 grudnia.

W dniu 29 grudnia 2019 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 14 dni kwoty wynikającej z przedmiotowej faktury.

(faktura k. 19, wezwanie do zapłaty k. 20, arkusz przebiegu likwidacji szkody k. 23, okoliczności bezsporne)

Decyzją z dnia 24 stycznia 2020 roku pozwany poinformował powoda o przyznaniu świadczenia w wysokości 1.162,35 zł brutto z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego. W treści decyzji wyjaśnił, że zweryfikował okres najmu do 9 dni, a także stawkę dobową do kwoty 95 zł netto.

(decyzja k. 21-22, okoliczności bezsporne)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem.

(okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania świadka M. M..

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Rozważania w sprawie rozpocząć należy od oceny zarzutu braku legitymacji procesowej czynnej. Zarzut ten okazał się niezasadny. Uprawnienie powoda do wystąpienia z przedmiotowym powództwem wynika wprost z zawartej z M. M. w dniu 17 października 2019 roku umowy cesji, w treści której oznaczono wierzytelność podlegającą przelewowi oraz tytuł z jakiego przysługiwała ona poszkodowanemu. Zawieranie tego typu umów jest przy tym powszechną praktyką stosowaną w przypadku najmu pojazdu zastępczego, jednocześnie za oczywiste uznać należy, że w dacie zawierania umowy najmu pojazdu zastępczego wartość wierzytelności przysługującej poszkodowanemu wobec zakładu ubezpieczeń nie jest jeszcze znana. Nie budzi również wątpliwości, że roszczenie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego wchodzi w zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu umowy OC, a także, że konieczność najmu takiego pojazdu skutkuje powstaniem po stronie osoby poszkodowanej szkody majątkowej, której wartość odpowiada kosztom tegoż najmu. Bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, że co do zasady refundacja kosztów najmu odbywa się w sposób bezgotówkowy, tj. poprzez wypłatę świadczenia na rzecz wynajmującego. Jedynie na

marginesie zauważenia wymaga, że w toku likwidacji szkody pozwany nie kwestionował uprawnień powoda do odbioru świadczenia z przedmiotowego tytułu.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statutowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2013, poz. 392 ze zm.). W kwestii zakresu szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynikła na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 16 października 2019 roku, w wyniku którego samochód marki R. uległ uszkodzeniu. Do zdarzenia drogowego doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę. Pozwany nie kwestionował także uprawnień poszkodowanego do wynajęcia pojazdu zastępczego na czas likwidacji szkody oraz - ostatecznie - także okresu najmu pojazdu, który wynosił 47 dni.

Ós sporu w niniejszej sprawie stanowiła stawka dobową za najem, którą pozwany określił na kwotę 95 zł netto.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego godzi się przypomnieć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i

art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczycielu ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku (III CZP 20/17, OSNC 2018/6/56), wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że jak wynika z oświadczenia M. M. (k. 16) oraz złożonych przez niego zeznań, pozwany nie przedstawił mu warunków najmu pojazdu zastępczego oraz nie wskazał podmiotu, który najem taki mógłby realizować, jak również stawek, do wysokości których akceptuje roszczenie z tego tytułu. Wprawdzie pozwany powołał się na okoliczność przesłania poszkodowanemu wiadomości SMS zawierającej rzezone informacje, to jednak nie została ona dostatecznie udowodniona. Pozwany poprzestał wyłącznie na załączeniu wydruku systemowego (k. 70), w treści której m.in. zamieszczono treść informacji oraz podano użytkownika – P. K.. Rzeczą jednak w tym, że nie wiadomo, kim jest P. K. (nie są to dane ani powoda, ani poszkodowanego), z wydruku nie wynika również, na jaki numer telefonu wiadomość została przesłana, co już samo w sobie całkowicie dezawuuje jego walor dowodowy. Przypomnienia wymaga, że zarówno powód, jak i poszkodowany zaprzeczali, aby otrzymali jakąkolwiek wiadomość SMS od pozwanego. Wreszcie nie może ująć uwadze, że sam pozwany zdaje się nie wiedzieć, do kogo adresował sporną wiadomość najpierw wskazując (k. 65), że przesłał ją na numer kontaktowy poszkodowanego, a następnie, że została ona przesłana do powoda (k. 92). W konsekwencji nie sposób przyjąć, aby pozwany we właściwy sposób poinformował poszkodowanego o oferowanych przez niego warunkach najmu. Implikacją powyższego musi być uznanie, że nie można stawiać poszkodowanemu zarzutu, że nie współpracował z ubezpieczycielem w celu minimalizacji rozmiaru szkody. Powtórzyć należy, że ani poszkodowany, ani powód, nie otrzymali żadnych informacji o proponowanych przez ubezpieczyciela warunkach najmu, skutkiem czego M. M. został pozbawiony prawa do weryfikacji przyjętej od powoda oferty pod kątem jej atrakcyjności, tak w zakresie stawki dobowej, jak również w odniesieniu do samych warunków najmu. Pozwany nie kwestionował przy tym rynkowego charakteru stawek powoda.

Reasumując Sąd uznał, że powód, jako nabywca wierzytelności, mógł się skutecznie domagać uzupełniającego odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego w kwocie dochodzonej pozwem.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9.243,45 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty.

Podstawę żądania odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c. w myśl którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 98 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.334 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. Zasądzona kwota obejmuje opłatę sądową od pozwu – 500 zł, koszty zastępstwa procesowego w stawce minimalnej – 1.800 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 2 x17 zł.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.